

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/100/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325202005
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2026:4325202005.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábellovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti rodičov: E. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., toho času G. H. XXX/XX, I. a B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., toho času J. XX, F., v konaní zastúpený Mgr. Ivetou Števkovou, advokátkou so sídlom Ul. J. Jesenského 762/15, Levice, o návrhu K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. I. XX, F., na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý B. A., nar.: XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti K. A., nar.: XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

II. Každý z rodičov je povinný prispievať na výživu maloletého B. sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, počnúc dňom doručenia tohto rozsudku.

III. Konanie o zverenie maloletého C. A., nar.: XX.XX.XXXX a maloletej D. A., nar.: XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke sa zastavuje.

IV. Mení sa rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 15.02.2023, č. k. 11P/114/2022-101 v časti týkajúcej sa maloletého B. A., nar.: XX.XX.XXXX a rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 18.04.2024, č. k. 11P/7/2024-64 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.12.2024, č. k. 13CoP/125/2024-102 v časti o výživnom na maloletého B..

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným na súd dňa 25.06.2025 domáhala zverenia maloletého B. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Podaný návrh odôvodnila tým, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu jej dcéry E.. Zo vzťahu rodičov pochádza aj mal. M. A., nar. XX.XX.XXXX, N. A., nar. XX.XX.XXXX, C. A., nar. XX.XX.XXXX, D. A., nar. XX.XX.XXXX. Mal. M. a mal. N. jej Okresný súd Levice zveril do náhradnej osobnej starostlivosti. Predmetným rozsudkom (spis. zn. 11P/100/2025) bol mal. B., mal. C. aj mal. D. zverené do starostlivosti otca a ich matka bola zaviazaná vyživovacou povinnosťou. Mal. B. jeho otec vyhodil z domu, nakoľko nezvládal jeho výchovu. Od tohto času jeho osobnú starostlivosť zabezpečuje navrhovateľka. Po jeho príchode do domácnosti musela

B. navrhovateľka zakúpiť aj potrebné oblečenie, hygienu a ďalšie potreby, nakoľko jeho otec nemá dostatok finančných prostriedkov. aby pokryl všetky tieto potreby. Matka detí žije v Krupine s novým priateľom. Z času na čas navštívi dcéra navrhovateľkinu domácnosť, podľa svojich možností mal. N. aj M. prispeje malou finančnou čiastkou alebo zakúpi nejakú drobnosť. Nie je to však pravidelné. S matkou detí je v kontakte, a preto vie, že si neplní riadne voči mal. B., C. ako aj D. vyživovaciu povinnosť. Pre zanedbanie povinnej výživy je už aj podmiennečne stíhaná. Navrhovateľka je nezamestnaná, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v rámci ÚPSVaR Šahy. Jej mesačný príjem predstavujú štátne sociálne dávky, a to prídavky na deti, náhradné výživné, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti a dávka v hmotnej núdzi, celkovo vo výške cca 1056,- eur. Iný príjem nemá. Žije v spoločnej domácnosti s druhom M. A., a jej synom C. O., mal N. a mal. M. a mal. B.. Obývajú 2-izbový byt v podnájme s mesačným nájomným 420 ,- eur vrátane energií. Výdavky na domácnosť uhrádzajú spoločne s priateľom. Otec mal. B. je v súčasnosti nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi, prídavky na deti a náhradné výživné. Občas chodí na príležitostné brigády. Matka detí je invalidnou dôchodkyňou a zároveň je zamestnaná na polovičný úväzok. Mal. B. navštevuje Špeciálnu základnú školu v Šahách. Otec s ním absolvoval aj pedopsychiatrické vyšetrenie u MUDr. Mésarošovej v Leviciach, boli mu predpísané lieky, ktoré má užívať. Odkedy sa mal. B. zdržiava v jej domácnosti, otec ho nijakým spôsobom nekontaktoval, nenavštívil. Poslal navrhovateľke prídavok na dieťa, ktorý na neho poberá. Matka ani o mal. B., ani o ďalšie deti nejaví záujem. Kvôli tomu medzi navrhovateľkou a matkou dochádza k častým hádkam. Dňa 1.10.2025 navrhovateľka doručila tunajšiemu súdu doplnenie návrhu, ktorým žiadala zveriť do svojej náhradnej osobnej starostlivosti aj mal. C. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. D., nar. XX.XX.XXXX. Doplnenie svojho návrhu odôvodnila tak, že otec detí nezvláda ich starostlivosť, ani výchovu. Mal. C. sa túla po vonku, zbiera plastové fľaše z odpadkových košov a tiež chodí za žobráť po meste. Navrhovateľka mu niekoľkokrát dala peniaze, aby si niečo kúpil. O mal. D. sa otec snaží postarať v rámci svojich možností a schopností. Deti sú v starostlivosti otca. Mal. C. navštevuje Spojenú školu internátnu v Šahách. Mal. D. je žiačkou MŠ Hviezdoslava 30, Šahy. Ich školská dochádzka je pravidelná.

2. Otec maloletých detí súhlasil s návrhom navrhovateľky v časti zverenia mal. B. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, avšak so zverením mal. C. a D. do jej náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasil. Mal. C. sa netúla po meste vo večerných hodinách a po zistení, že párkrát zbiera plastové fľaše bol hneď upozornený, aby sa takéto správanie už neopakovalo. Pre maloletých má zabezpečené vhodné bývanie, starostlivosť o deti je z jeho strany zabezpečená, v dome je čisto a má pre deti navarené. Školská a predškolská dochádzka je dodržiavaná. Deti má rád, chce sa o ne starať, a preto nesúhlasí s ich zverením do náhradnej osobnej starostlivosti matke. Matka sa o deti nezaujíma, nekontaktuje ich, výživné na deti neposiela. Otec je nezamestnaný, hľadá si prácu, pracuje brigádnicke, robí pomocné práce na stavbe. Mesačne zarobí 200 – 300 eur.

3. Matka súhlasila s návrhom navrhovateľky. Matkin zdravotný stav je nepriaznivý, o čom predložila aj lekárske správy. Naposledy pracovala na dohodu, ktorá skončila koncom minulého roka, okrem invalidného dôchodku iný príjem nemá. Matka je ZŤP, pracovať už zrejme nebude môcť. Jej partner si na ňu vybavil opatrovateľský príspevok, nakoľko sama už skoro nikde nezájde, potrebuje sprievod. Partner poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 80 eur. Žijú spolu v rodinnom dome, v spoločnej domácnosti so švagrom, švagrinou a ich deťmi. Je nemajetná, iné vyživovacie povinnosti okrem detí A. nemá.

4. Kolízny opatrovník navrhol zveriť mal. B. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke a zo strany rodičov určiť tzv. minimálne výživné. Navrhovateľka už dlhšiu dobu zabezpečuje starostlivosť o mal. B., zabezpečuje jeho potreby. Otec problémové správanie syna nezvládal, matka svoje rodičovské práva a povinnosti voči deťom už dlhšiu dobu nevykonáva. Uviedol, že otec detí je dlhšie v sledovaní ich úradu. Môže konštatovať, že otec má vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o deti. V domácnosti má jednu posteľ, kde spávajú deti, otec spáva na matraci. Vybavenie domácnosti je skromné, avšak nikdy neboli avizované žiadne problémy s deťmi či už zo strany mesta, školy alebo lekára. Otec sa snaží starať o deti v rámci svojich schopností a možností. C. bol videný pri odpadkových košoch hľadať fľaše, avšak po zákaze otca to už nerobí. Deti sa zhodne vyjadrili, že chcú zostať v starostlivosti otca.

5. Navrhovateľka následne na pojednávaní dňa 25.11.2025 zobrala v časti návrh na zverenie mal. C. a D. do jej náhradnej osobnej starostlivosti späť. Otec, matka aj kolízny opatrovník súhlasili so späťvzatím návrhu v uvedenej časti.

6. Súd rozhodol v neprítomnosti navrhovateľky a otca mal. detí, ktorí brali termín pojednávania na vedomie, nežiadali súd o odročenie pojednávania, právna zástupkyňa otca neúčast' otca ospravedlnila.

7. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Maloletý B. pochádza z mimomanželského vzťahu E. A. a B. A.. Okresný súd Levice rozsudkom č.k. 11P/114/2022-101 zo dňa 15.02.2023 schválil rodičovskú dohodu tak, že mal. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. C., nar. XX.XX.XXXX a mal. D., nar. XX.XX.XXXX sa zverili do osobnej starostlivosti otca. Obaja rodičia sú maloleté deti oprávnení zastupovať a spravovať ich majetok a zaviazal matku prispievať na výživu každému z mal. detí sumou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom doručenia tohto rozsudku (I. výrok). Predmetným rozsudkom súd následne upravil styk matky s mal. deťmi (II. výrok), mal. M., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX zveril do náhradnej osobnej starostlivosti K. A., nar. XX.XX.XXXX (III. výrok), zaviazal matku povinnosťou prispievať na obe deti (M. a N.) sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, počnúc dňom doručenia tohto rozhodnutia (IV. výrok) a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu každého dieťaťa (M. a N.) sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, počnúc dňom doručenia tohto rozhodnutia (V. výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VI. výrok). Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.02.2023. Okresný súd Levice rozsudkom č.k. 11P/7/2024-64 zo dňa 18.04.2024 schválil rodičovskú dohodu tak, že matka sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého B. A., nar.: XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy zodpovedajúcej 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 60,- Eur mesačne, na výživu maloletého C. A., nar.: XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy zodpovedajúcej 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 60,- Eur mesačne a na výživu maloletej D. A., nar.: XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy zodpovedajúcej 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 50,- Eur mesačne, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 01.03.2024 (I. výrok). Zaostalé výživné za obdobie od 01.03.2024 do 31.03.2024 pre maloletého B. vo výške 23,20 Eur, pre maloletého C. vo výške 23,20 Eur a pre maloletú D. vo výške 13,20 Eur je matka povinná zaplatiť k rukám otca v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. (II. výrok), zmenil rozsudok Okresného súdu Levice, č. k. 11P/114/2022-101 zo dňa 15.02.2023 v časti o výživnom na maloletého B. A., C. A. a maloletú D. A. (III. výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (IV. výrok). Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.06.2024 v časti výroku I. a vo výrokoch II, III. a IV. nadobudol právoplatnosť dňa 13.01.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 13CoP/125/2024-102 zo dňa 16.12.2024.

8. Navrhovateľka je 51 - ročná stará mama maloletých detí. Býva v podnájme v 2-izbovom byte spolu s partnerom, pánom M. A., synom C. O., nar. XX.XX.XXXX a dvomi vnučkami, mal. M. A., nar. XX.XX.XXXX a N. A., nar. XX.XX.XXXX, ktoré jej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Od mája 2025 sa v ich domácnosti zdržuje aj jej vnuk B. A.. Poberá opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 441,40 eura, prídavky na deti vo výške 180 eur, náhradné výživné vo výške 155,68 eura a tiež dávku v hmotnej núdzi vo výške 302 eur. Jej partner pracuje v stavebnej firme, kde jeho mesačný príjem dosahuje 1.400 eur a poberá tiež vdovský dôchodok vo výške 260 eur. Mesačné nájomné predstavuje sumu 430 eur, internet a TV 30 eur, satelit 15 eur a ostatné bežné výdavky súvisiace s chodom domácnosti. Zdravotný stav je stabilizovaný, v priebehu mesiaca november bola dvakrát hospitalizovaná v nemocnici kvôli vysokému krvnému tlaku, užíva pravidelne lieky. Byt, ktorý obýva, je zariadený, hygiena v domácnosti je na požadovanej úrovni. Mesto Šahy vo svojej správe o povesti navrhovateľky uviedlo, že správanie navrhovateľky nebolo prerokované Komisiou verejného poriadku pri Mestskom zastupiteľstve v Šahách.

9. Maloletý B. navštevuje štvrtý ročník I. triedy na Spojenej škole internátnej v Šahách v organizačnej zložke Špeciálna základná škola. Z komplexného hodnotenia základnej školy vyplýva, že maloletý B. je žiakom s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Školskú dochádzku má pravidelnú. V správaní má tendenciu k náhlym zmenám, závisia od jeho momentálnej nálady a od rodinného zázemia. B. potrebuje stálu motiváciu a usmerňovanie, ale aj stanovenie hraníc. Je snaživý žiak. Od júna 2025 býva u svojej starej mamy K. A.. Vyučujúcich rešpektuje a spolupracuje. Na vyučovacích hodinách pracuje zväčša samostatne, školské výsledky má výborné. Do školy chodí B. čistý a upravený, desiatu má

zabezpečovanú zo strany školy. Žiak sa stravuje v školskej jedálni a pravidelne navštevuje školský klub detí. Nakoľko je rodina v hmotnej núdzi, neplatí ani za návštevu školského klubu, ani za školské pomôcky. Spolupráca otca so školou a triednym učiteľom je na dobrej úrovni. Otec mal. dieťaťa sa pravidelne zaujíma o školské výsledky a správanie žiaka, buď telefonicky alebo aj osobne.

8. Otec maloletého dieťaťa je nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi a prídavky na dve deti. Z jeho výpovede na pojednávaní vyplynulo, že si brigádnicke privyrobí pomocnými prácami na stavbe vo výške 200 eur, v lete aj 300 eur. Otcove výdavky pozostávajú z nájomného vo výške 250 eur, stravy vo výške 200 eur, hygieny vo výške 50 eur a ošatenia vo výške 100 eur. Otec žije v prenajatej izbe, kde je aj sociálne zariadenie s dvomi maloletými deťmi, mal. C. a mal. D.. Mal. C. navštevuje 3. ročník. Otec neplatí v škole žiadne poplatky kvôli hmotnej núdzi. Mal. D. navštevuje materskú školu, kde otec platí za stravu 20 eur mesačne a ZRPŠ 30 eur ročne. Obe deti sú zdravé bez osobitných záujmov. Matka deti nekontaktuje. Naposledy ich bola navštíviť v domácnosti, predtým ich pol roka nevidela. Výživné na deti neposiela. Otec posiela starej mame prídavky na mal. B., vyživovaciu povinnosť voči všetkým deťom si riadne plní. Od 1.12.2025 otec nastúpil na rekvalifikačný kurz sprostredkovaný úradom práce za dohodnutú odmenu vo výške 574 eur mesačne.

9. Matka poberá invalidný dôchodok vo výške 301,30 eura. Naposledy pracovala na dohodu, ktorá skončila koncom minulého roka. Z predložených lekárskeho správ vyplýva, že jej zdravotný stav je nepriaznivý. Z odborného posudku o invalidite vyplýva, že matkina miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 50%. Podľa jej vyjadrenia na pojednávaní pracovať už zrejme nebude môcť. Sama už skoro nikde nezájde, potrebuje sprievod. Z tohto dôvodu si jej partner na ňu vybavil opatrovateľský príspevok. Matka je nemajetná. Jej partner poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 80 eur. Žijú spolu v rodinnom dome v spoločnej domácnosti so švagrom, švagrinou a ich deťmi, mesačne uhrádzajú za vodu 40 eur a za elektrinu 40 eur, stravujú sa spoločne. Výdavky na stravu predstavujú sumu 60 eur, za lieky uhrádza mesačne okolo 60 eur. Inú vyživovaciu povinnosť okrem detí A. nemá, výživné je jej strhávané z dôchodku. S deťmi sa stýka u jej mamy alebo u otca detí.

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice vykonal v domácnosti navrhovateľky šetrenie pomerov, z ktorého vyplynulo, že navrhovateľka býva v spoločnej domácnosti so svojim partnerom M. A. a spolu s mal. M. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. N. A., nar. XX.XX.XXXX, ktoré má zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Mal. B. v jej domácnosti býva od mája 2025 a od tejto doby o neho fakticky zabezpečuje osobnú starostlivosť. Stará matka spoločne s partnerom a mal. deťmi obýva 2-izbový byt. Bývajú v podnájme. V byte sa nachádza tiež kuchyňa, kúpeľňa a WC. Domácnosť starej matky je kompletne zariadená. Domácnosť je napojená na elektrinu, je v nej zavedená voda ako aj ústredné kúrenie. Je udržiavaná na čistote a poriadku. Mal. B. spí v spoločnej izbe so svojimi staršími sestrami, kde má vlastné posteľné lôžko. Ďalej sa v izbe nachádza aj nábytok s oblečením, ktorého má dostatok. Druhá izba slúži ako spálňa. Stará matka poberá opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 441,40 eur, ďalej poberá prídavky na deti vo výške 120,- eur, náhradné výživné vo výške 155,68,- eur. Ďalej poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 302,- eur. Iný príjem nemá. Partner starej matky pracuje v stavebnej firme. Jeho mesačný príjem dosahuje výšku cca 1400,- eur. Ďalej poberá aj vdovský dôchodok vo výške 260,- eur. Iný príjem nemá. Mesačne hradia nájomné vo výške 430,- eur, internet 28,- eur a bežné výdavky súvisiace s chodom domácnosti. Mal. B. navštevuje Spojenú školu internátnu, kde navštevuje 4. ročník. Z komplexného hodnotenia vyplýva, že jeho školská dochádzka je pravidelná. Školu navštevuje čisto oblečený a upravený. Škola neavizuje známky zanedbania starostlivosti. Ošetrojúcou detskou lekárkou mal. B. je MUDr. Makaiová v Šahách, ktorá doposiaľ neavizuje zanedbanie zdravotnej starostlivosti. Matka detí, E. A., nar. XX.XX.XXXX v súčasnosti býva v Krupine. Mal. deti navštevuje v domácnosti starej matky. Okrem osobného stretávania udržiava s deťmi aj telefonický kontakt. Žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom. Otec detí, p. B. A., nar. XX.XX.XXXX žije v spoločnej domácnosti spolu s mal. C. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. D. A., nar. XX.XX.XXXX. Spoločne obývajú garážovú miestnosť, v ktorej je zavedená elektrina a prívod vody. Vykurovanie domácnosti je zabezpečené tuhým palivom v kachliach, na ktorých otec aj varí. V danej miestnosti sa nachádza jedna posteľ, na ktorej spávajú podľa vyjadrenia otca mal. C. a mal. D.. Otec detí prespáva na matraci. Súčasťou tejto miestnosti je aj kúpeľňa, v ktorej sa nachádza sprchovací kút a splachovacie WC. V čase šetrenia bola domácnosť na požadovanej úrovni. Bolo v nej čisto a poriadok. Mal. C. je žiakom Spojenej školy internátnej v Šahách. Mal. D. navštevuje MŠ Hviezdoslavova. Dňa 03.10.2025 vykonal kolízny opatrovník informatívny pohovor s mal. B., počas ktorého uviedol, že v domácnosti starej matky sa mu býva lepšie ako v domácnosti otca. Stará matka

mu zakúpila oblečenie, obuv, či ďalšie potrebné veci. V jej domácnosti má všetko potrebné. Mal. B. okrem iného tiež uviedol, že otec ho prakticky vyhodil z domu, a preto býva teraz so starou matkou, kde chce aj zotrvať. Otec podľa jeho vyjadrenia často uprednostňoval mal. D., ktorej všetko zakúpil, či už sladkosti a pod. Ak chceli nejakú sladkosť on či mal. C., otec ich podľa jeho vyjadrenia často posielal na tieto veci „žobrať“, prípadne išli po odpadkových košoch hľadať plastové zálohované fľaše. Podľa jeho vyjadrenia mu otec podával aj vyššie dávky psychiatrických liekov, po ktorých zaspával. Mal. B. okrem iného uviedol, že otec zvykol požiť aj alkoholické nápoje a vtedy bol „najhorší“. Stalo sa, že na neho vytiahol v stave požitia alkoholu aj nôž. Keď žil s otcom, spával s mal. C. na holej zemi a mal. D. spávala s otcom na posteli. Toto sú dôvody, pre ktoré sa k otcovi vrátiť nechce.

11. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 odsek 2 veta prvá Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

13. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

16. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Podľa § 45 odsek 8 prvej a štvrtej vety Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane

uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

19. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 81 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

26. Podľa ustanovenia § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

27. Podľa § 29 ods. 2 CMP, súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

28. Podľa § 29 ods. 3 CMP, súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

29. Náhradná osobná starostlivosť je v zmysle zákona o rodine jednou z foriem náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa. Táto náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zákon o rodine neuvádza konkrétne dôvody, pre ktoré by bolo možné zveriť dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby. Tieto dôvody môžu byť spôsobené tak na strane rodiča a rovnako tak môžu byť subjektívneho ako aj objektívneho charakteru. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd do úvahy dve skutočnosti, a to je záujem dieťaťa a to, či sa rodič skutočne nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Bez splnenia vyššie uvedených podmienok nemožno o náhradnej starostlivosti rozhodnúť. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky bol podaný dôvodne. Vzhľadom na vykonané dokazovanie má súd za to, že otec nezvládal výchovu o mal. B. a sám ho zo svojej domácnosti vyhnal. Napriek tomu sa otec o dieťa zaujíma, hlavne v škole o výsledky a jeho správanie. Matka nemá záujem zabezpečiť starostlivosť o dieťa, je s dieťaťom len v telefonickom kontakte a v občasnom osobnom kontakte. Matka nie je schopná zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa ani zo zdravotných

dôvodov. Sama matka je odkázaná na opateru inej osoby. Stará matka sa o dieťa osobne stará viac ako pol roka. Vykonaným dokazovaním súd konštatuje, že stará matka má vytvorené vhodné materiálne podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o dieťa, zároveň má s dieťaťom má vytvorený blízky citový vzťah. Nedostatky v starostlivosti o dieťa neboli konštatované orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže ani školou, ktorú dieťa navštevuje, naopak bolo zistené, že dieťa chodí do školy pravidelne, čisté, upravené, má zabezpečené všetky pomôcky. Navrhovateľka má vo svojej starostlivosti aj staršie sestry mal. B., mal. M. a N., ktoré jej boli rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/114/2022-101 zo dňa 15.02.2023 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a rodičia boli zaviazaní platiť tzv. minimálne výživné na účet úradu práce. Tým, že sa navrhovateľka osobne stará o sestry maloletého je zrejmé, že aj zverenie maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky bude len v prospech maloletého, keď súrodenci budú vychovávaní spoločne v jednej domácnosti, v ktorej majú zabezpečené harmonické a pokojné prostredie pre ich vývoj.

30. Vo výroku rozsudku súd zároveň vymedzil navrhovateľke rozsah práv a povinností k maloletemu dieťaťu. Zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezanikajú rodičom dieťaťa ich rodičovské práva a povinnosti, nevykonávajú ich však v rozsahu, v akom patria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičom naďalej prináleží právo a povinnosť vychovávať dieťa v širšom zmysle slova, t. j. právo a povinnosť zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok nad rámec bežných vecí.

31. Po oboznámení sa so zárobnými, majetkovými pomermi rodičov, prihladnuc na ďalšie štyri výživovacie povinnosti rodičov, súd zaviazal oboch rodičov povinnosťou prispievať maloletemu dieťaťu výživným vo výške zodpovedajúcej 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, ktoré aktuálne predstavuje sumu 38,92 eura mesačne. Jedná sa o výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič svojmu dieťaťu, ktoré je odkázané na výživu, a to bez ohľadu na svoje osobné, zárobné, majetkové pomery. Povinnosť súdu určiť minimálne výživné aj sociálne odkázanému rodičovi nezávisí od úvahy súdu, ale vyplýva priamo zo zákona.

32. Navrhovateľka v priebehu konania zobrala svoj návrh v časti zverenia mal. detí C. A., nar.: XX.XX.XXXX a D. A., nar.: XX.XX.XXXX do svojej náhradnej osobnej starostlivosti späť. Súd preskúmal tvrdenia navrhovateľky o zanedbávaní starostlivosti zo strany otca o tieto deti (vyberanie odpadkových košov za účelom získania PET fliaš a ich následného speňaženia a tiež žobranie detí) a zistil, že tieto skutočnosti sa v minulosti diali, avšak po napomenutí otcom obe deti zákaz rešpektujú a takéto nevhodné správanie sa už u detí nevyskytuje. Vzhľadom na súhlas ostatných účastníkov konania so späťvzatím v tejto časti a tiež berúc v úvahu skutočnosť, že súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné v konaní pokračovať, súd pristúpil k zastaveniu konania v tejto časti.

33. Súd rozhodol o trovách konania podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť okrem iného tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a prekladať nové dôkazné návrhy.

Odvolačný súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Odvolačný súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.